

Andrea KVOTIDIANOVÁ

Cyril

MAXIM

Andrea
KVOTIDIANOVÁ

Cyril

Copyright © Andrea Kvoťdianová 2024
Cover Photo © AI

ISBN 978-80-570-5784-0

Čudný byt na druhom poschodí

Zo škáry otvorených dverí uniká jemný lúč svetla. Byt sa nachádza hneď pri výtahu, okamžite ako z neho vystúpite, strčíte kľúč do zámku, aby ste sa v malej úzkej chodbe vyzuli z topánok a zavesili si kabát na vešiak v kúte.

Je streda. V celej bytovke je ticho, všetci sú v práci a malý detail, že sú v nejakom byte otvorené dvere, ostáva dlho bez povšimnutia. Vonku svieti slnko a jeho lúče rozjasňujú všetko naokolo. Nahliadajú do okien, prezerajú si kvety na oblokoch, knihy v policiach, nábytkové steny, vázy, obrazy na stenách. Sú hrehivé, ale ešte nemajú takú intenzitu, akú vedľa dosiahnuť počas letných mesiacov. Začína sotva február. Po zime však už vonku niet ani stopy.

Slnko pohľadom prechádza do bytov – v každom z nich sa odohráva iný príbeh a žijú v ňom iní ľudia. Väčšina z nich je momentálne preč a pracovne vyťažaná, ako si to vyžaduje dnešná drahá a uponáhľaná doba, ktorá nikomu poriadne nedá čas ani priestor pre seba.

Na chodbách je tma.

Iba z jedného čudného bytu na druhom poschodí preniká úzky lúč svetla. Je to náhoda alebo úmysel? To druhé je logicky značne nepravdepodobné, aj keď... Keď prechádzate po chodbe okolo, lúč je taký nepatrný, že si ho možno ani nevšimnete. Niekoľko dverí je tu zoradených vedľa seba, po pravej aj ľavej strane, a keď do tmavého priestoru vojde pohyblivý objekt, automaticky sa na chodbe rozsvieti svetlo. Otvorené dvere si teda zatiaľ nik nevšimol. Nikto si nevšimol ani nič podozrivé, lebo pri rozsvietenom svetle na chodbe sa taký nepatrný detail ľahko stratí...

Zrazu sa odniekiaľ ozve prenikavý zvuk. Nieкто začne hrať na klavíri. Zvuk pochádza pravdepodobne z prízemlia, aspoň tak by to vyhodnotilo ľudské ucho, ktoré sa nachádza na konkrétnom mieste na vyššom poschodí.

Medzi susedmi sa povráva, že na klavíri hráva suseda na prvom. Je vraj čudná, pretože zo svojho bytu nikdy nevychádza, nechodí do práce ani na nákupy. Zatiaľ čo sa v celej bytovke ľudia zo všetkých bytov ráno zbesilo ponáhľajú do zamestnaní a každú sekundu hučí výťah, odchádzajú autá z parkoviska pred panelákom, až sa napokon úplne vyľudní, z bytu klaviristky nevychádza nikto. Susedia ani nevedia, ako pani vyzerá, a hoci tam býva už niekoľko rokov, vždy ju je len počuť a nikdy nie vidieť.

Nikto ju nikdy nevidel a nikto sa s ňou hádam ani nikdy nerozprával. Jej klavír hrá intonačne na veľmi vysokej úrovni – aj to by vyhodnotilo nezainteresované ľudské ucho. Niektoré piesne hrá dokola. Má svoje oblúbené, na klavíri hrá oduševnene denne aj niekoľko hodín bez presvedčenia, že by to niekomu nebodaj mohlo prekážať.

Všetci sú predsa v práci a dôchodcovia sú pravdepodobne hluchí. Potom však príde jedenásta hodina predpoludním. Klavírna ária konečne stíchne a bytovka sa ponorí do obedňajšej siesty a ticha.

Na prvom poschodí sa zrazu otvorí okno. Zvonku nie je dnu nikoho vidieť, iba sa pod vplyvom vzduchu zvlí kvietkovaná záclona.

Klaviristka sa pustí do prípravy obeda. Tak ako to robieva vždy predpoludním, a s uvoľnenou myslou, akú človeku dokáže dať len umenie, si pripraví kurča, zemiaky a zeleninu.

Prisahala by, že niektoré piesne už pozná naspamäť a nepotrebuje predlohu s notami. Klaviristka sa do vedomia susedov zapíše dvoma spôsobmi. Ako kuchárka, pri ktorej podľa vône vedľa vydedukovať, čo varí, aj že to bude určite po chuti, ale zároveň ako jedna z najotravnejších ľudí v celom paneláku, ktorá nemá ani náhodou zmysel pre susedské vzťahy, keď musia byť okolití zúčastnení nonstop nedobrovoľnými poslucháčmi jej otravných klavírnych vystúpení. Hrá v nejakom divadle alebo je len obyčajný amatér, ktorý možno zámerne druhým pije krv?

Keď klavír stíchne, je to, ako keď prestanú revať cikády alebo ako keď utíchnu vrátačka u suseda, ktorému prerábajú byt, a vy ste v bezprostrednej blízkosti.

Ticho je zrazu viac ako tučný balík peňazí. Niet nad ticho vo vlastnej domácnosti, keď potrebujete byť čo najďalej od všetkého a od všetkých...

Ale ak zacítite vôňu pečeného kuraťa z vedľajšieho bytu susedky, pravdepodobne vám nenapadne hodiť sa v tej chvíli do perín a dovoliť si využiť ticho na výdatný spánok. Pravdepodobne začnete chystať svoj obed, pretože vaša chladnička zíva prázdnotou a prenikavá vôňa začne byť provokatívna, lebo ste už hladný.

Vonku pomaly začína jar a je celkom teplo, cez otvorené okno je z okna na prvom poschodí počuť štrngot príborov a tanierov.

A poobede? To by ste najradšej chceli z domu utiecť čo najďalej.

Klavírny koncert začína Beethovenovou 9. symfóniou, nasleduje Franz Liszt a večer už patrí Mozartovi, v ktorého prenikavých tónoch sa strácajú

uši susedov, ktorí priebežne prichádzajú unavení z práce, aby si konečne dali sprchu a zaľahli do svojich postelí po celodenných šichtách.

Ohlušujúci klavír im začne prekážať. Začnú sa sťažovať, no na zvonenie do bytu ani klopanie na dvere klaviristky nikto nikdy nereaguje. Akoby si bola plne vedomá svojho prehrešku, no mimoriadne asertívna, hrá ďalej. Na stenách pred jej bytom začínajú pribúdať výhražné oznamy.

„Chodte už s tým klavirom do prdele! Tu sa nedá existovať!“

Papierové lístočky rôznych veľkostí, popísané perom či fixkou, však na druhý deň končia na zemi na podlahe. Nieкто ich strháva, pokrčí a hodí na zem priamo na chodbe.

Kto iný, ak nie nenávidená žena bez štipky empatie, takto prejavuje očitý výsmech všetkým, ktorí sa ju snažia zdiskreditovať. V preklade to dáva logický význam asi ako: „Ani ma nehne, aby som prestala hrať na klavíri, ty skurvený debil.“ Alebo „mám ťa v riti, ja si tu môžem robiť, čo sa mi zachce.“

Škodoradosť spočíva v tom, ako presne o desiatej večer, počnúc nočným pokojom, klaviristka umlčí preklínaný klavír, otvorí dvere namosúreným policajtom a vrhne na nich nechápavý pohľad... Ešte ani raz sa nestalo, aby dostala pokutu. Susedia v snahe uzemniť ju narozprávajú mužom zákona aj polopравdy. „Hrá stále – aj v noci“. Nikdy sa to však nepotvrdí a suseda sa za múrmi svojho bytu škodoradosťne smeje.

Namiesto toho akoby zámerne pribudne nový problém. Akoby to už všetko doposiaľ nestačilo – a susedské vzťahy neboli už beztak dosť vyhrotené –, úplná náhoda chce, aby sa v bytovke objavil šokujúci nález.

Malý byt na druhom poschodí, situovaný presne nad bytom, kde sa ozývajú toľko nenávidené zvuky hry, bol doposiaľ prehliadaný. Rovnako ako z bytu klaviristky, ani z tohto bytu nikdy nie je vidieť nikoho vychádzať. Susedia si začínajú myslieť, že v ňom nik nebýva, aj keď podľa niektorých slov z dverí završuje vychádza mladé dievča. Taká obyčajná žaba, raz vraj vyjde v teplákoch, inokedy v dlhšom tričku, ktoré zakrýva jej oblejší zadok. Pohybuje sa spôsobom, akoby chcela byť neviditeľná a rovno splynúť s prostredím. Pretmolí sa chodbou, vyhýbajúc sa zraku kohokoľvek, s kým by musela nadviazať kontakt. Je vraj uzavretá a nikomu sa nepozdraví. Pravdepodobne je drzá a veľa si o sebe myslí.

Niekedy vysype smeti, inokedy len nastúpi do výťahu a odchádza. Kam chodíeva, čo robí a kto to je, sa nedá zistiť. Ani to, či v skutočnosti

vôbec existuje. Možno je dievča iba výmyslom dlhých susedských debát, ako prikrášliť skutočnosť, aby bola viac zaujímavá a rozhovory živšie. Klebety vedia utužiť niektoré vzťahy.

Všetko však nadobudne iný ráz, keď sa na druhom poschodí začne šíriť podozrivý smrad. Nikto nevie, odkiaľ môže pochádzať, ani čo ho spôsobuje. Zasa vzniknú klebety a neznáme dievča sa, akoby práve vtedy zámerne, vyparí zo zemského povrchu.

Odvtedy ju nik nevidí. Existuje síce možnosť, že sa už odsťahovala inam, a ak by sa tak stalo, pravdepodobne by to ostatným uniklo, ale niečo tu predsa nesedí. Ten smrad je stále väčší a s určitosťou musí byť jeho zdroj na poschodí číslo dva.

Každý iba nechápavo krúti hlavou. Každý tvrdí, že smrad určite nepochádza od neho. No každý ho cíti a každý je z neho rozhorčený. Zápach vzbudzuje obavy.

„Čo vám to pripomína?“

„Neviem. Ťažko povedať. Nejakú hnilobu, niečo, čo sa rozkladá.“

„Tu sa vážne nedá existovať! Najprv ten klavír a teraz smrad, z ktorého sa mi dvíha žalúdok!“

„A ako dlho to už cítite?“

Veľmi náročná otázka.

„Nuž, neviem ako vy, ale ja pravdepodobne dlho. Mám pocit, že to cítim stále viac. Cítiť to ale len výlučne na dvojke. Na iných poschodiach nie, ani vo výťahu.“

„Vie o tom domovníčka? Pýtali ste sa na to na bytovom družstve?“

„Na bytovom družstve mi k tomu žiadne informácie dať nevedeli. Domovníčku sa pokúšam posledné dni zohnať, ale úspešne ju míňam. Bude to asi tým, že prichádzam neskoro z práce, keď už väčšina ľudí spí.“

„Nemôžu sa na tom poschodí vykonávať nejaké opravy? Kanalizačné práce alebo čosi podobné?“

„Na vchodových dverách dole nie je žiaden oznam. A ani nič neregistrujem. Preboha, ale ten smrad je príšerný! Videl tu niekto nejakých robotníkov, pracovníkov v montérkach? Počuli ste nejaký hluk, niečo, čo by tomu nasvedčovalo?“

„Bohužiaľ, nie. Nič podobné sa tu nedeje a nikto o ničom takom nevie.“
Všetci sa rozchádzajú do svojich bytov.

„Poznáme sa tu všetci? Kto všetko na dvojke býva?“

„Jedine, že ten smrad pochádza od susedy s klavírom. U nej by ma to ani neprekvapovalo. Je taká drzá, ako si dovoľuje vyrušovať okolie tým prekliatym vyhrávaním! Podám na ňu trestné oznámenie!“

„Vylúčené. Zápach je cítiť iba na druhom poschodí, na prvom nie.“

„Tak potom... je tu už len jedna možnosť. Ten jednoizbák, čo nik nevie, kto v ňom býva. Ostatných susedov približne registrujem. Viem, kto je kto – nie s určitosťou, ale zhruba sa vyznám. U toho jediného bytu som však na pochybách.“

„Kto v ňom býva?“

„Nemám šajnu. Iba raz za čas sa tu objaví také mladé dievča. Nevie, či býva priamo v tom byte alebo niekde inde. Viete, o kom hovorím, nie?“

Všetci krúčia hlavami.

„O žiadnom dievčati neviem. Môže len k niekomu chodiť na návštevu. Čo si myslíte vy ostatní?“

Názory sa zhodnú v tom, že treba každopádne zistiť majiteľa bytu. Čím skôr. „Ja konkrétne som to dievča tiež nevidel. A nie som typ, ktorého ovplyvnia klebety.“

„Čo tým chcete povedať?“

„Že žiadne dievča tu s najväčšou pravdepodobnosťou nebýva, ani sem vôbec nechodí. A viete si predstaviť, že by mohlo slušné mladé dievča byť zdrojom takého smradu?“

„Vôbec nie je slušná! Práve naopak. Nepozdraví nikomu a skrýva sa ako chudera po tmavých kútoch, aby ju nik nevidel a nepočul! To už o niečom svedčí!“

„A keď by som ja len tak náhodou počul, povedzme že na tomto poschodí býva niekdajší boss podsvetia, uveríte mi? Ja vám to neviem dokázať, iba sa to rozšírilo.“

„Lenže my riešime, že sa tu možno odohráva priestupok proti občianskemu spolunažívaniu. V horšom prípade cítime... ako to povedať... kadáver.“ Všetci naraz spozornejú ako vyplašené srny, keď sa okolím zakráda poľovník.

„Ale chodte...!“

„Čože?“

Najprv sa všetci ironicky zasmejú, potom však naberú maximálnu ostrážitosť... „To vážne?!“

„No teoreticky...“

V malom byte na druhom poschodí sú však dnes otvorené dvere. Nie veľmi, iba nenápadne a s najväčšou pravdepodobnosťou nechtiac. Aspoň to vyzerá tak, že v tom nie je žiadny zámer.

Otvorené sú od rána, no kým si to všimne prvý okoloidúci, prejde veľa času. Takmer všetci sú totiž v práci. Je streda ráno, parkovisko pred bytovkou prázdne. Objaviť ten dôkaz sa ponúka priam zadarmo, no práve dnes tu akoby zafungoval zákon schválnosti – nik tu nie je.

Bytovka stojí v rezidenčnej štvrti mesta. Ľudia z nej majú blízko do centra, ale aj na vlakovú stanicu. Výhľad na frekventovanú cestu, po ktorej sa denne preženú stovky áut, zakrývajú vysoké jedle, ktoré však netlmia hluk. Dennodenný hluk z ulice je už pre miestnych obyvateľov stereotypom, ale ani za tenkými panelmi svojich bytov, ktoré tento ruch dostatočne neodhlučujú, nenachádzajú ľudia pokoj.

Nedopraje im ho nenávidený klavír a nedopraje im ho ani hluk.

Ak nepracujete a sedíte tu celé dni, vlečú sa s vami počúvaním hnusného piskotu vozňov po koľajach, ktoré tade prechádzajú nielen vo dne, ale aj v noci. Najhoršie to býva jednoznačne v lete, keď sa nedá v noci spať ináč ako pri otvorených oknách.

Nečudo, že miestni chodia zavše do práce nervózni a pri stretnutí s druhými obyvateľmi paneláku bývajú uzavretí. Komunikácia sa mnohokrát obmedzí na pozdrav „dobrý deň,“ alebo len nepatrné kývnutie hlavou. Keď sa nemusí, tak sa nerozpráva, a keď sa už niekomu na schodoch nedá vyhnúť, tak sa pozdraví a ide sa domov.

O klavírnej virtuózke sa povráva často, o obyvateľovi bytu nad ňou do dnešného dňa takmer vôbec.

Z každého bytu raz za čas niekto vyjde. Iba z toho konkrétneho nie. Možno tam býva nejaký čudák, ktorý nemá ani na zaplatenie nájmu, a možno mu už dávno vypli vodu aj elektriku, a on tam sedí o hlade a stráži si pár drobných, ktoré počas dňa vyžobre pred kostolom.

Susedia vedia, že je to malý byt, veľkosti podobný garsónke, pretože oproti nemu je druhý byt rovnakej rozlohy. V ňom býva stará pani a takáto rozloha bytu jej stačí. Býva tam totiž len sama s mačkou a šetrí na všetkom, na čom sa ušetriť dá, ako to robia šporovliví starí ľudia, ktorí žijú z malých dôchodkov.

Čo ľudské oko nevidí, to ho nemôže ani trápiť, aj keď...

Ak sa má odhaliť katastrofa, najlepšie by bolo, aby sa tak udialo čo najrýchlejšie. A vy viete, s kým v susedstve bývate? Možno sa to nabudúce stane práve vám, keď budete potrebovať zistiť, s kým zdieľate spoločný bytový dom. Pod lampou býva najväčšia tma, ale aj nevinnosť môže byť zavádzajúca...

Je ráno, osem hodín.

Na chodbe sa konečne rozsvieti výťah a vystúpi z neho postaršia pani. Ju všetci poznajú, je to domovníčka, viackrát ju videli na bytových schôdzkach. Iba sa niekedy, bohužiaľ, nedá zastihnúť, najmä vtedy, ak je to práve potrebné.

Láskavá, no pritom rázna tvár. Domovník musí mať krycie meno a byť špión, aby vypátral, čo kde neladí, keď si to nevšimnú bežní obyvatelia. Musí to byť kompetentná osoba. Presne taká je Soňa Pilecká. Má za sebou ako domovníčka tridsať rokov praxe a tisícky okukaných tvárí, ktoré prešli dôkladnou previerkou jej šikovného umu. Všade sa však môže stať chyba a ona práve dnes zistí, kde má jej dôkladná ráznosť a prezieravosť medzery.

Presne v tom istom čase sa otvoria dvere jedného z bytov. Vyjde z neho pán v stredných rokoch, stlačí tlačidlo na privolanie výťahu.

Všimne si domovníčku a otočí sa k nej.

„Ach, prepáčte. Musím vás zastaviť, pretože...“

Domovníčka má naponáhlo, no obráti sa a uprie zvedavé oči na svojho spoločníka. „Samozrejme, o čo ide?“ obzrie si ho priam profesionálne. Je jej povinnosťou venovať pozornosť všetkým podnetom, s ktorými za ňou prídu všetci tunajší. „Vyzeráte veľmi vydesene.“

„Neviem, či vás už niekto informoval, ale... cítime na tomto poschodí nepríjemný smrad. Rozprával som sa o tom už s viacerými susedmi. Máme pocit, že vychádza z niektorého z týchto bytov. Ťažko je mi identifikovať z ktorého, ale každý, s kým som sa o tom zhováral, tvrdí, že to nie je od neho. Mysleli sme si dokonca, že na tomto poschodí prebiehajú kanalizačné práce.“

Domovníčka zvráští obočie.

„O ničom takom neviem,“ pokrúti hlavou po krátkom zamyslení.

Muž prikývne.

„No ja tiež nie. A susedia z celého poschodia sú na tom rovnako.“

„A odkedy cítite ten zápach? Pravdupovediac, aj ja som niečo cítila, no prikladala som tomu väčšiu vážnosť až vtedy, keď sa ma jedna pani

opýtala, či ten smrad cítim aj ja. Keď ma na to vyslovene upozornila. Vraj sa tu nedá existovať. Nechcem byť hneď indiskrétna a robiť tu z komára slona. Niekomu mohla proste len prihorieť večera, chápete.“

Muž sa začal prechádzať chodbou.

„S prihorenou večerou to nemá určite nič spoločné. Je to iný smrad.“

Rozmýšľal, či začať s historkou o niekom po smrti. Napokon tú predstavu odohnal.

„Naozaj som na pochybách. Cez týždeň som väčšinou v práci a cez víkend chodievame s manželkou na chatu. Všetci tunajší ľudia tvrdia, že zápach nepochádza od nich. Ale je tu jedna zaujímavá vec.“

Soňa Pilecká počúva veľmi pozorne.

„Aká?“

„Na tomto poschodí, konkrétne tu v jednoizbáku oproti výťahu býva niekto neznámy. Teda... nevieme, kto tam býva. Neviete to náhodou vy?“

Sama je prekvapená, že musí zaloviť v pamäti. Chvíľu jej to trvá, muž trpezlivo čaká.

„V tom byte sa často menili nájomníci. Je nejaká obzvlášť podstatná, kto je užívateľom bytu?“

„Obávam sa, že áno, pretože...“

„Videli ste z toho bytu niekoho vychádzať?“

Muž mykol plecami, na okamih zapochyboval. Rozmýšľal, či má posúvať ďalej nepresné informácie. Keď „tú osobu“ sám nikdy nevidel.

„Vraj tam býva nejaké dievča. Čudné dievča, ako ho popisujú ostatní, pretože nikomu nepozdraví a je veľmi uzavretá. Osobne ho nepoznám, ani som ho nezahliadol. Možno je to len výmysel.“

Domovníčka sa pousmeje.

„Tak sa presvedčme. Najjednoduchší spôsob, ako niečo zistiť, je presvedčiť sa predsa na vlastné oči. Namiesto dohadov a názorov,“ podotkne. „Na zvončeku by malo byť meno. Tak uvidíme,“ zahlási a hneď rázne vykročí. Muž okamžite kráča za ňou. „Žiadna menovka tam nie je, pozerali sme sa už viacerí.“

Domovníčka podíde k dverám.

Žalúdok jej spoločníka urobí kotrmelec, ale ona už stojí na mieste a tvári sa nechápavo. On na ňu len plný neistoty pozerá a pritom si predstavuje, čo by sa mohlo nachádzať vnútri. Vzduch tu nie je príliš vhodný na dýchanie.

„Nuž, tak ako vravíte. Žiadna menovka na dverách nie je,“ zhodnotí Soňa Pilecká, značne sklamaná.

Vtom si obaja všimnú, že sú dvere otvorené. Mužovi je automaticky jasné, že smrad vychádza presne odtiaľ. A nie je to v žiadnom prípade smrad, pripomínajúci prihorenú večeru.

„Čo je toto?“

Dvere sú poodchýlené sotva na malú škáročku. Na chodbe je práve úplné hrobové ticho, ešte aj klavírna diva akurát prestala hrať svoje odrhováky, akoby tušila, že sa to práve žiada... Nepočuť žiadnu hudbu, ba ani len rozhovor či zvuky z televízora...

„Zdá sa, že máme voľný vstup...“

Domovníčka a muž sa na seba veľavravne zahľadia. „Niečo sa mi tu nezdá,“ zahlási Soňa Pilecká. „Ale v prvom rade...“ Zvráští nos a zatvára sa znechutene. „Naozaj príšerne tu páchne!“

„Vchádzajte radšej opatrne!“ dostane radu.

„Musím vojsť, ak chcem zistiť pravdu,“ znie odpoveď.

Zaklope opatrne na dvere.

„Dobrý deň, je tu niekto?“ ozve sa. Na okamih váha. „Haló!“ obzerá sa, smrad je to otrasný. Má však po boku spoločníka, ktorý jej robí garde, preto sa zachová odvážnejšie. „Je tu niekto?!“ zvolá hlasnejšie. Pootvorené dvere môže nechať človek, ktorý len jednoducho išiel vysypať smeti či chce práve urobiť v byte prievan, aby mal lepší vzduch. Tu sa to určite žiada, aj keď... „Preboha, to je hnusný pach. Napína ma na vracanie!“ pohoršuje sa domovníčka.

Dvere otvorí dokorán. Nikto sa neozval ani nevyšiel.

S nevôľou si obzerajú predsieň.

„Preboha, to je zápach na odpadnutie!“ zvýši hlas Pilecká.

„Hovoril som vám to,“ pritaká muž. „Cítili sme to všetci, len sme netušili, odkiaľ ten smrad pochádza.“

„Tak teraz to už viete!“ odvetí, dýchajúc radšej šikmo do rukáva svojho trička.

„Topánky sú tu všade, majiteľ evidentne nemá botník,“ ozve sa ako praktická žena po rýchlej, ale dôkladnej prehliadke predsiene. Pravdupovediac, obáva sa kráčať ďalej.

„Úplne príšerné! Veď tu je iba halda smeti, nič viac! A ten smrad je otrasný, horšie ako na skládke. Rozkladajúca sa konská zdochlina vonia lepšie.“

Byt je úplne maličký. Nemá viac ako pár metrov štvorcových.

„Možno tu v tom odpade niekde leží mŕtvola,“ nájde muž konečne odvahu vyjaviť svoju intuíciu a prejdú mu po tele neprijemné zimomriavky.

Domovníčka kráča ďalej, akoby poznámku nebrala na vedomie.

Všade je veľa škatúl a kadejakých zbytočností. Veci sú len tak pohádzané po zemi. Gauč v obývačke je v takom zlom stave, že sa úplne rozpadáva. Na kuchynskej linke, ktorá je spojená s obývačkou, sa povaľujú kopy špinavého riadu. Keď sa obaja dobre prizrú, na kredenci hnije jedlo, pri ktorom sa nedá presne identifikovať, ako dlho tam už stojí. Bol to pravdepodobne tekvicový prívarok a zemiaky. Všade okolo lietajú mäsiarky. Sporák, mikrovlnka a digestor sa strácajú v nehoráznej špine, pod ktorou sa ani nedala rozoznať ich pôvodná farba, v takom dezolátnom stave sú.

„Moje nervy!“ zvýši Pilecká hlas. „Tie muchy a hmyz sa tu majú ako v raji!“

„Je to katastrofa, pani suseda!“ pritaká jej spoločník. „Podľa mňa tu bude aj rozkladajúce sa ľudské telo! Radšej idem von!“

„Len pokoj, byt smrdí plesňou a odpadkami. Mŕtvola smrdí ináč, mladý muž. Pach rozkladajúceho sa tela je sladkastý, nič, čo by chceli zavoňať a uvidieť na vlastné oči. Verte mi, zažila som to. Zatiaľ to na nič podobné nevyzerá,“ obráti sa k nemu domovníčka.

Spoza gauča zrazu vybehne potkan, rýchlo prebzikne cez malú miestnosť a schová sa za chladničku.

„Preboha!“ skríkne pani Soňa. „Tu treba bezodkladne zavolať deratizérov. Kto tu býva?! Okamžite to chcem vedieť!“

„Je odtiaľto možné toho človeka vystaňovať?“ opýta sa muž zhrozene.

„Ešte chcem vidieť balkón!“ odsekne domovníčka, ponorená do vlastného rozhorčenia. Vyberie z vrecka mobil a v kuse niekomu vyzváňa. „Áno, presne... ten byt na dvojke. Kto býva na Mukačevskej 4, poschodie dva?! Chcem vedieť, kto užíva tieto priestory v súčasnej dobe! Momentálne som priamo na mieste!“

Chvíľu je ticho. „Nie, byt je, pre vašu informáciu, sprístupnený sám, pretože nebol uzamknutý. Smrad z neho sa šíri po celom poschodí a nielen tu! Potrebujem informáciu o jeho užívateľovi! Prosím vás, urýchlene sa mi na to pozrite. Čakám odpoveď, dovidenia!“ Jej spoločník už takmer stojí vonku na chodbe a čaká, ako bude vec pokračovať ďalej.

„Zistili ste niečo bližšie o užívateľovi bytu?“

Odpoveď neprichádza. Domovníčka si začína všetko fotiť. Je našťvaná, až po chvíli si spomenie, že má spoločnosť. „Počúvajte ma, pane,“ prihovorí sa mu, keď to už ani náhodou nečaká. „Môžem vás poprosiť o láskavosť?“ „Iste.“

„Potrebujem, aby ste, ak sa na to niekto bude pýtať, povedali, čoho ste boli svedkom. Teda aby ste dosvedčili, že ste so mnou v ten a ten deň o tom a tom čase prezreli tieto priestory. Dosvedčíte, že bol byt pri obhliadke v takom katastrofálnom stave, že evidentne prekáža ostatným obyvateľom v tomto bytovom dome a znemožňuje im, aby v ňom mohli žiť vo svojich bytoch v kvalitných podmienkach.“

„Spoločite sa.“

„Ako susedia človeka, ktorého totožnosť zatiaľ nie je známa, kolektívne vyjadríte obavy z jeho správania, nakoľko podobného činu sa môže dopustiť len osoba s vážnou duševnou poruchou. Preto je nevyhnutné odhalenie identity dotyčného.“

„Súhlasím,“ pritaká muž.

„Všetkým vám zišla na um aj možnosť, že niekomu prišlo zle a že je už po smrti,“ pokračuje Soňa Pilecká. „Len to nikto nevyslovil nahlas. Lenže radšej zistiť skôr, ako sa veci majú, ako sa naoko nestarať. Nič lepšie ste nemohli urobiť, ako to nahlásiť mne. Áno, nikdy neviete. Najmä osamelí starí ľudia sú ohrození. Treba sa o okolie zaujímať.“

„Ja som si fakt myslel, že to bude mŕtvola.“

Prikývne. Už aj jej sa stalo, že volali požiarnikov k prípadu, kde sa nemohli dostať do bytu, v ktorom býval osamelý starý pán, ktorého nik nenavštevoval a on neatváral. Potom sa zistilo, že pravdepodobne prekonal infarkt a pomôcť mu doma nemal, bohužiaľ, kto. Záchranku ani príbuzných si už nezavolať a odpočívať na onom svete.

„Mladý muž,“ povie domovníčka. „Ďakujem za váš podnet. Buďte bez obáv, vyriešime to. Zatiaľ ostaňte pokojní, všetko dáme do poriadku.“

Nastane ticho.

„Ak je užívateľ zároveň aj majiteľ, tak ho asi nebude možné surovo vyhodiť...“

Rozmýšľa.

„To si nemyslím. Ako som povedala, byt bol často v prenájme. Bývali tu s odstupom času viacerí ľudia, len neviem, kto je to momentálne. Ale dá sa to zistiť. Majiteľ bytu, ktorého mobilný telefón mám, mi to určite

oznami, keď mu dám vedieť, čo sa tu deje, a vyhodí toho vagabunda z týchto priestorov aj sám. To sa nebojte.“

„Nebojím sa, už som spokojný.“

„Viete, čo je na tomto prípade najviac šokujúce?“ pýta sa domovníčka. Druhá strana ju počúva veľmi zaujato.

„Že človek, ktorý u seba prechováva taký bordel, si nechá otvorené dvere. Veď by som sa hanbila! To mu nezišlo na um, že niekoho zvonku premôže zvedavosť a nazrie dnu?!“

„Máte pravdu,“ odvetí muž. „Ten človek musí byť duševne veľmi narušený a slaboduchý. Môžem sa vás ešte niečo spýtať?“

Domovníčka pomaly vychádza von. „Pýtajte sa čokoľvek, ak budem vedieť, rada odpoviem. Po tomto zážitku si však musím uvariť silnú kávu. Verím, že aj vy.“

„Nemýlite sa. Ale bol by som vám zároveň vďačný, keby ste uzemnili aj susedu na prvom poschodí. Neustále hrá na tom sprostom klavíri. Vo dne aj v noci. Bol by som ju upozornil aj sám, ale na zvonenie nereaguje, dvere neotvára. Nevie, ako vyzerá, lebo nikdy nechodí von. Jej deti sú nevychované a stále vrieskajú. Okrem hrania na hudobnom nástroji a hlučného spevu sa tam totiž ozýva aj veľký krik a búchanie. Určite ich bije, lebo potom hodinu rumázugajú. A ona ich nechá dlho plakať zatvorené v jednej izbe. Naozaj skvelá metóda, ako vychovávať!“

Domovníčka sa usmeje. Po párročnom fungovaní v paneláku si už zvykla a zažila kadečo. Bývať v bytovke, bohužiaľ, nie je, ako bývať v dome.

„Mladý muž. Deti kričia, to viete. S nimi to máte tak. A s tým klavírom – pokiaľ sa hra bude ozývať počas dňa alebo do dvadsiatej druhej hodiny, urobíte s tým figu borovú. Policajti, aj keby ste ich zavolali, vás nebudú brať vážne. Cez deň si môže ktokoľvek, čo sa týka hluku, robiť, čo chce.“

„A keď tie deti začnú búchať v noci?!“

Mykne plecami. Takých príbehov počula už milión.

„Môžete ich upozorniť. Ale čo sa týka detí, nikomu nedajú pokutu za detský plač. Rozumiete mi?“

Vzdychne si.

„Čo sa týka tej klaviristky, asi vám môžem odporučiť len štuple do uší. Ostatné budem intenzívne riešiť, ako som slúbila a ako sme sa dohodli.“

„Ďakujem za váš záujem tak urgentne vybaviť môj podnet.“

Domovníčka sa chystá vyjsť na chodbu. Za zrkadlom v predsieni však trčí zaujímavý odkaz. Malý papierik, nad ktorým nadvihne obočie a hneď ho vezme do ruky. Muž pozrie najprv na papierik, potom na Soňu Pileckú.

Obaja odkaz prečítajú nahlas:

Bože, pomôž mi. Ja to už nevydržím!